

Elképesztő India

Beszélgetés Huszár Orsi fotóművésszel

– *Kérem, mutatkozzon be olvasóinknak!*

– 1975-ben születtem Budapesten. Jelenleg a Budai Gyermekkorházban dolgozom, adminisztratív területen. A fotózással hat éve barátkozom, és amatőr szinten „kattogtatok”. A fényképezés egyszerre jelent számomra kikapcsolódást és kapcsolatot a környező világgal, s egyben kifejező eszközt is.

– *Hogyan került Indiába? Miként szervezték meg az útjukat, segített-e valaki, akinek már volt tapasztalata?*

– Indiában férjemmel és egy baráti házaspárral 2009 februárjában jártunk. Valamivel több, mint két hetet töltöttünk ott. Az első héten Delhit és környékét próbáltuk felfedezni, amiből az Agra városában található Tadz Mahal sem maradhatott ki. A második hetet Goa tengerpartján, India legismertebb üdülőhelyén töltöttük. Ott sokkal könnyebben lehetett kapcsolatot teremteni a helyiekkel, megismerni az életüket, mint a nyüzsgő, sűrűn lakott fővárosban. A repülőjegytől a szállásig teljesen magunk szerveztük az utat, mégpedig az interneten. Volt, amit ott helyben intéztünk, például az étkezéseket nem szerveztük meg előre, és nem is a szállásunkon ettünk. Amikor valahova el akartunk jutni autóval, akkor ott kerestünk sofőrt, aki hozta a kocsiját is. Nem volt jelentősen drágább a vezetővel együtt bérelt autó. A közlekedési kultúra európai szemmel kissé kaotikus, így a helyi ismeretekkel bíró sofőrrel biztonságosabb volt. Indiában majd mindenki beszél angolul, mindenki nagyon barátságos, közvetlen és segítőkész.

– *Mik voltak a legérdekesebb élményei?*

– Indulás előtt igyekeztünk tájékozódni Indiáról, mire kell figyelni, vigyázni. Amitől leginkább tartottam, az a kosz, a szegénység és az ételek voltak. Ehhez képest a következő fogadott bennünket: az utca ugyan koszos, poros, szegényes, de az emberek tiszták, rendezettek. Nagy a szegénység, de az arcukon látszó nyugalom és boldogság elterelte erről a figyelmünket. Az ételek nagyon fűszeresek, csípősek, még annak is, aki bírja, hát még annak, aki nem (!), de egy Angliában élő indiai srác ajánlata szerint csak olyan étterembe tértünk be, ahonnan láttunk fehér embert kijönni. Indiában kevés az európai turista, viszont az indiaiak, ha tehetik, az országukon belül utaznak, nézelődnek (sokan nem tehetik meg, az anyagi helyzetük miatt). Az egyik

érdekes élményem is ehhez kapcsolódik. Delhiben egy mecsetnél indiai fiú állított meg és megkérdezte, hogy lefényképezhet-e (szőke haj, kék szem, világos bőr)? Természetesen igent mondtam.

Vannak turistakönyvek által ajánlott „kötelező” látnivalók, ha viszont az Indiába érkező szeretné mélyebben is megismerni az itt élők életfelfogását, kultúráját, akkor a különböző vallások templomait érdemes felkeresnie: beülnie egy-egy alkalommal – még ha nem is értjük, hogy mit mondanak. Szívesen látják a betérő turistákat, akik egy kis

ízeltőt kaphatnak az indiaiak vallási kultúrájából. Hasonlóképp nagyon tudom ajánlani a háromkerékű tuk-tuk taxikat, ahol a sofőrökkel jól el lehet beszélgetni. Egy ilyen utazásunk során a sofőrünk rövid ismerkedés után hihetetlenül büszkén mesélte, hogy nemrég volt az esküvője, és ő bizony szerelemből házasodott, ami a ma is létező kasztrendszerben nagy szó!

– *Sok, nagyon jellegzetes indiai arcot láttam a tárlat képein.*

– Csak a kiállításra készült válogatás során vált szemponttá a karakteres portrék bemutatása. Ugyanakkor már a fotózáskor megragadott a sokféle karakter. Goán, a piacon például azért vettünk meg egy táskát, hogy én közben felvételt készíthessek az aszszonyról, aki árulta. Goa fehér homokos tengerpart, kevesebb látnivalóval. Ez a terület az 1960-as évekig portugál gyarmat volt, ezért az emberek többsége ma is keresztény vallású. Itt sokkal gyakrabban találkozhatunk európaiakkal vagy amerikaiakkal. A 70-es évek elején, az amerikai hippie mozgalom ki-fulladásá után a világutazó, kalandkereső hippiek itt próbálták megtalálni az elveszett szabadságot. Mind máig élnek Goán 70-es évekből ott ragadt rockerek, akik élvezik a semmittevés felsőfokát.

– *Milyenek az indiai emberek? Hogyan fogadják az idegeneket?*

– Az indiaiak kedvessége, nyíltsága, az élethez való pozitív hozzáállása elfeledteteti az európai utazóval, hogy mennyire szegény helyre érkezett. Bár az utóbbi évtized reformjai Indiát a világ második leggyorsabban fejlődő gazdaságává tették, ugyanakkor az ország még mindig a nagyarányú szegénység, az írástudatlanság és az alultápláltság súlyos prob

lémáival küszködik. Minden egyes fénykép mögött egy történet lapul, ezek az emlékek teszik igazán fontosá számomra a kiállított képeket. Bizom benne, hogy a színek, az arcok, a szemek és a mosolyok személyes élmények nélkül is mesélnek.

– *Mint említette, India gazdasága komoly fejlődésnek indult. Mit lehet ebből érezni, látni?*

– A kiállítás címe – nem véletlenül eKÉPesztő India. Ezt a kiállítást 2011 januárjában, az óbudai Békásmegyeri Művelődési Házban már láthatták az érdeklődők. Alcímként akkor röviden úgy fogalmaztam meg az Indiával kapcsolatos élettérzésemet, hogy „Kultúrsokk” – ez az érzés keríti ugyanis hatalmába az embert, amikor a kontinensnyi országba érkezik. Korunk Indiája sok tekintetben megdöbbentő: a kirakatok, a vásárlási lehetőségek elég szegényesek. Találtunk ugyan egy „plázát”, ahol tényleg majd minden márka megtalálható, de nagyon kevés vásárló volt, azok is inkább külföldiek.

– *Visszamenne újra, és ha igen, miért? Mit szeretne még megismerni Indiából?*

– Bármikor nagyon szívesen visszamegyek. Ennek elsődleges oka az, hogy Indiában az emberek nem az általunk megélt rohanó világ mókuskerekében élnek, hanem egy teljesen lelassult, nyugodt környezetben, ami igen erősen hat a turistákra is. India hatalmas ország, így két hét alatt mi csak egy kis szeletet láthattunk belőle. Elsődlegesen Mumbaiba és Dél-Indiába szeretnék még eljutni.

– *Vannak-e kiállítási tervei még a jelenlegi anyaggal?*

– Kiállított képeimet az indiai úton készült felvételekből válogattam. A békásmegyeri kiállítás megnyitóján kaptam a felkérést az Újbudán működő Tető Galériától egy újabb tárlatra. Augusztus 12-24. között ott voltak megtekinthetők a képeim, melyeket másutt is nagyon szívesen bemutatok, ha lesz rá lehetőségem.

– *További sikeres fotózást, sok szép élményt kívánunk!*

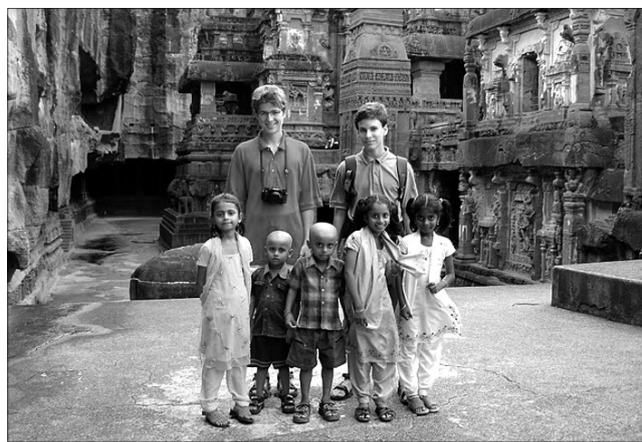

Huszár Orsolya felvételeiből készült színes képösszeállításunk a hátsó borítón látható!

„Te boldog vagy – én boldog vagyok...”

Óry Bálint, az ELTE biológus hallgatója még gimnáziumi évei alatt, 2005-ben járt Indiában. Egy magyar barátját látogatta meg, aki családjával akkoriban Kerala államban, India dél-nyugati csücskében élt. Kérésünkre felelevenítette keleti élményeit.

Bálint nagyon fiatalon, 16 évesen, egyedül kelt útra. Egy hónapot töltött Indiában, amelyet nagyrészt barátjával ketten barangoltak be. Ahogy Bálint is elmondta, India olyan hatalmas és sokszínű, hogy nem lehet róla általánosságban beszélni. Kerala, ahol a barátja lakott a „legek” államaként ismert. Az Indiát alkotó államok közül innen származik a legtöbb fűszer, és itt él a legtöbb elefánt is. Barangolásának ez volt a kiindulópontja, ahonnan bejárta a nyugati partszakaszt, így megismerhette a korábbi portugál gyarmatot, Goát és India legnépesebb városát, Mumbait. Utazásának legészakibb pontját Ellora és

Ajanta barlangtemplomai jelentették. A nagyobb távolságokat vonattal tették meg, és útközben az európai árakhoz képest nagyon olcsó szállodákban szálltak meg.

„Ha van valami, amit szerintem nem tudnék megszokni Indiában, az a közlekedés – meséli Bálint. A városokban riksák, taxik, motorok és jellegzetes indiai autók, Ambassadorok száguldoznak fékezés nélkül az utakon. A kocsikon nincs visszapillantó tükör, ezért folyamatosan dudálnak, ezzel jelezve, hogy mögötted vannak. Aznap, amikor megérkeztem, egy 50 km-es utat tettünk meg a repülőtértől a kisvárosig, ahol a barátom családja lakott. Egy olyan úton, amely a magyar elképzelések szerint kétsávosnak felel meg, szembejött két kamion, az út szélén riksák mentek, és valahogy mégis elfértünk közöttük az autóval. Közben zuhogott az eső és mindenki folyamatosan dudált. Akkor ezt nagyon élveztem, most viszont nem is értem, miért nem volt halálfélelmem...” A sofőrök európai szemmel nézve felelőtlen vezetési szokásait, a száguldozást Bálint az életről vallott különböző nézetekhez vezeti vissza: „Az indiaiak hétköznapi gondolkodásában a vallás sokkal erősebben jelen van, mint az európai kultúrákban. Szerintük a sorsunk nem a saját kezünkben van. Aminek meg kell történnie, az meg is történik, ha meg van írva, hogy autóbalesetben veszítjük az életünket, akkor úgyis abban halunk meg. Mintha az élet értéke is kisebb lenne az emberek szemében, ebben a hatalmas országban.”

Az indiaiakról azt is elmondta, hogy nagyon nehéz volt velük kereskedelmi jellegű kapcsolatba nem kerülni. A legtöbb érintkezés, beszélgetés ebből adódott. „Ha felvettem valakivel a szemkontaktust, rögtön odajött, és el akart adni valamit. Ez néha ijesztő is volt. Volt, hogy egy árus csaknem hatvan percig követett minket, hogy ránk sózzon néhány szép követ. Végül az eredeti ár öt százalékáért vettünk tőle valamit, csak azért, hogy békén hagyjon minket. Az árusokon kívül nagyon sok koldus is van az utcákon. Őket az indiai társadalom eltartja, mintha számukra ez is egy bevett foglalkozás lenne. A második legszegényebb is ad a legszegényebbnek egy rúpiát.”

Az utcán persze másokkal is kapcsolatba kerültek, a legtöbben nagyon élvezték, ha lefotózták őket. Ha meglátták a gépet a fiúk nyakában, rögtön összeálltak, hogy fényképezzék le őket. A helyiekkel való

beszélgetésekre Bálint így emlékezett vissza: „Az emberek közvetlenek, és sokszor megszólítanak, de igazán mély beszélgetést nem nagyon tudunk velük folytatni. Megkérdezték, hogy honnan jöttünk, és milyen nyelvet beszélünk, ritkán szólt ennél többről a dolog. Azt is éreztem, hogy nagyon büszkéek az angoltudásukra, örülnek, ha használhatják és megmutathatják. Indiában drága angolul taníttatni a gyerekeket, e nélkül viszont esélyük sincs a szegény rétegeknek a felemelkedésre. Van, hogy az egész család inkább éhezik, hogy a gyerekek angolul tanulhassanak.”

Az indiaiak segítőkészségét is megtapasztalták a fiúk, például, amikor az egyik hindu templomnál egy férfi mesélt nekik az épületről, vállalva az idegenvezető szerepét. „Sok mindent megtudtunk a templomban található szobrokról és jelképekről. A végén megkérdeztük, hogy mennyivel tartozunk, de ő nem fogadott el pénzt, feleletként csak annyit mondott: You are happy, I am happy. (Te boldog vagy, én boldog vagyok.)” Egy másik alkalommal Goa államban motoroztak, messze a legközelebbi várostól. Amikor nagy vihar kerekedett, betértek egy kis büfébe, ahol nagyon segítőkészek és kedvesnek bizonyultak a helyiek. Amikor látták, hogy nincs esőkabátjuk, nagy bűzászsákokat adtak nekik. Ezekre vágta három lyukat, így magukra húzhatták, hogy ne ázzanak el. Ők sem fogadtak el pénzt a fiúktól.

Az egy hónapos tartózkodás persze nem volt elég, hogy Bálint megismerje az egész országot. Sok él-ménnyel, és színes benyomásokkal tért haza, de sok maradt még a felfedeznivaló. „Amikor Indiában jártam, még nagyon fiatal voltam. Félttem adni is, és néha elfogadni is. Most azt gondolom, hogy ha egyszer visszamegyek – és szeretnék majd valamikor hosszabb időt megint ott tölteni – akkor egyrészt belekalkulálom az útiköltségbe, hogy sok szegény árus és koldus van, akiknek jó adni, másrészt az is Indiához tartozik, hogy a helyiek sokszor megkínálnak teával. Ha ez előfordul, mindig elfogadom majd.”

Papadopoulosz Dóra

